

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 28P/17/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1222200722
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Pacherová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2022:1222200722.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v Bratislave pred sudkyňou JUDr. Michaelou Pacherovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: F. N. Y., O.. XX.XX. XXXX Z. V. T. XX, V. t.č. Centrum pre deti a rodiny Bratislava - H. XX, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/ A, Bratislava, dieťa matky: M. Y., O.. XX.XX.XXXX, Z. V. T. XX, V. Z..Č.. M. XX, V., otec v rodnom liste neuvedený o zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti matky, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh matky na zverenie maloletej: F. N. Y., O.. XX.XX.XXXX do jej starostlivosti zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 07.02.2022 sa matka domáhala, aby súd zveril maloletú F. N. Y., O.. XX.XX.XXXX do jej osobnej starostlivosti. V návrhu uviedla, že maloletá sa toho času nachádza v Centre pre deti a rodiny Bratislava - H.. Od umiestnenia maloletej do Centra pre deti a rodiny zmenila svoj postoj k životu a má záujem sa o svoju dcéru riadne starať. Pre svoju dcéru vytvorila riadne podmienky na bývanie, zamestnala sa, chodí na B. na testy prítomnosti návykových látok v organizme, ktoré výsledky má negatívne.

2. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s rodným listom maloletej F. N. Y., O.. XX.XX.XXXX, pracovnej zmluvy matky, obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 27P/84/2022, správou z Centra pre deti a rodiny Bratislava-H. zo dňa 22.04.2022 ako i ďalším obsahom spisového materiálu a zistil nasledovné:

3. Z obsahu spisu tunajšieho súdu sp. zn. 27P/84/2022 bolo zistené, že dňa 05.11.2021 o 10,22 hod. podal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave Okresnému súdu Bratislava II návrh na vydanie neodkladného opatrenia podľa § 365 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, na základe ktorého bude maloleté dieťa Y. F. N., O. XX.XX.XXXX, Z. V. T. XX, V., zverená do starostlivosti právnickej osoby - Centrum pre deti a rodiny Bratislava - H., H. XX, Bratislava, a to z dôvodu, že dňa 04.11.2021 bol kontaktovaný Úrad práce sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately príslušníkmi OO PZ Bratislava - Staré mesto - východ nakoľko sa na oddelení nachádza maloleté dieťa v sprievode starej matky, ktorá sa o maloletú nemôže starať, pričom rodičia maloletej sa nachádzajú na neznámom mieste. Pracovník ÚPSVaR po príchode na OO PZ Bratislava Staré mesto - východ zistil, že sa tam nachádza maloletá Y. F. N., O.Á. XX.XX.XXXX, Z. V. T. XX, V. v sprievode starej matky F. Y. a sestry starej matky D. Y.. Ďalej bolo zistené, že matka maloletej sa zdržiava na neznámom mieste, o výchovu dieťaťa nejaví žiadny záujem, nemá žiaden stály trvalý alebo prechodný pobyt. Malo by sa jednať o užívateľku omamných a psychotropných látok. Výchovu a starostlivosť o maloletú nie je možné zabezpečiť ani inými rodinnými príslušníkmi

nakoľko otec maloletej je neznámy, najbližšie príbuzná F. Y. - stará matka z matkinej strany, ktorá je pracovne vyťažená, nemá priestory kde by sa mohla o maloletú starať, pričom v najbližšom období bude umiestnená do ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Zároveň navrhol, aby súd vo veci začal konanie vo veci samej - o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou.

4. Uznesením zo dňa 05.11.2021, č.k. 6PPOm/2/2021-4 v spojení s opravným uznesením č.k. 27P/163/2021-6 zo dňa 02.12.2021 nariadil Okresný súd Bratislava II neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletú F. N. Y., O.. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Bratislava - H., so sídlom H. 42, V..

5. Uznesením zo dňa 10.02.2022 súd začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou F. N. Y., O.. XX.XX.XXXX, ktoré sa vedie pod sp. zn. 27P/84/2022. Rozsudkom zo dňa 16.11.2022 sp. zn. 27P/84/2022 rozhodol tak, že maloletú F. N. zveril do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Bratislava - H., so sídlom H. XX, Bratislava. Matku zaviazal povinnosť platiť na dcéru výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, a to na účet ústavného zariadenia, v ktorom je maloletá umiestnená, a to počnúc doručením tohto rozsudku. Zároveň bolo zrušené uznesenie Okresného súdu Bratislava II, č.k. 6PPOm/2/2021-4 zo dňa 05.11.2021, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie.

6. Matka na pojednávaní súdu konanom dňa 16.11.2022 zotrvala na písomne podanom návrhu, žiadala aby jej bola maloletá dcéra zverená do starostlivosti. Spôsob svojho života zmenila, abstínuje, drogy neužíva. Býva v spoločnej domácnosti s priateľom a jeho matkou na adrese M. XX, V..

7. Kolízna opatrovníčka navrhovala návrh matky zamietnuť, mala za to, že je v záujme maloletého dieťaťa by zotrvala v Centre pre deti a rodiny, kde jej poskytovaná náležitá starostlivosť.

8. Z obsahu správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava, oddelenie sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately(ďalej len "ÚPSVaR") zo dňa 15.11.2022 súd zistil, že dňa 11.05.2022 sa v Centre pre deti a rodiny Bratislava - H. konala prípadová konferencia, ktorej sa zúčastnila aj matka maloletej, ktorá bola v tom čase asi v siedmom mesiaci tehotenstva. Matke bolo uložené priniesť materskú knižku nakoľko tvrdila, že je tehotná a termín pôrodu má v auguste 2022, musí si nájsť prácu, stabilné bývanie, priniesť svoj občiansky preukaz, pravidelne aspoň raz za mesiac predložiť potvrdenia z Centra pre liečbu drogových závislostí (ďalej len" CLPDZaIz). Matka potvrdenia nedoložila dôvodiac tým, že je už vo vysokom štádiu tehotenstva. Úrad matku opätovne vyzval na doloženie dokladov z CLPDZaIz avšak bezvýsledne. Matka úrad navštívila v mesiaci september 2022, kedy sa dopytovala na nové okolnosti, bola stále tehotná, uviedla, že termín pôrodu má koncom septembra 2022. V mesiaci október 2022 matka opätovne navštívila úrad, z dôvodu že na ňu a na jej matku prišlo anonymné podanie. Matka uviedla, že dňa 03.10.2022 porodila v UNB Ružinov Bratislava avšak dieťa zomrelo, pretože nebolo donosené, úmrtný list k dispozícii nemala, sľúbila, že ho doručí e-mailom. Dňa 25.10.2022 úrad vykonal vopred ohlásené šetrenie v domácnosti matky na M. H..Č.. XX X. V.. Matka obýva 3-izbový byt, ktorá ma pridelený priateľova matka K. C. od Magistrátu pre hl. mesto SR Bratislavu. Za podnájom rodina platí nájomné vo výške 242 €, 31 € - za elektrinu, 15,60 - za káblovú televíziu. V byte okrem matky maloletej F., býva K. C. (matka jej priateľa) a priateľ, ktorý pracuje v E. na stavbe. Matka uviedla, že sama si hľadá prácu na portáli Profesia. Prácu sa jej nedarí nájsť, stará sa o priateľovu matku, pričom Zdena C. dostáva príspevkov od úradu vo výške 580 € a starobný dôchodok vo výške 391 €. Matka uviedla, že sa chystá do CPLDZaIz v Bratislave. Byt bol na požadovanej sociálno-hygienickej úrovni. Maloletá má v byte pripravenú svoju izbu.

9. Dňa 14.02.2022 sa matka dostavila na ÚPSVaR, mala priniesť potvrdenie z CPLDZaIz, úmrtný list novorodenca, na úrad nepriniesla nič, okrem návrhu, ktorý podala na súd a dohodu ohľadom práce. Uviedla, že pracuje ako chyžná, s partnerom prišli o bývanie, osobné veci im zadržávajú. Od 01.01.2022 býva u priateľovej matky na M.C. XX, V.. Muž, s ktorým, čaká dieťa je vo výkone trestu odňatia slobody. Uviedla, že každý druhý týždeň navštevuje CPLDZaIz aj psychológa.

10. Dňa 07.11.2022 vykonal ÚPSVaR pohovor s maloletou F. N. Y. v Centre pre deti a rodiny Bratislava - H.. Maloletá uviedla, že rada bicykuje, kreslí, tvorí výrobky z papiera, pozerá TV ale najradšej sa hrá na mobile alebo tablete. Mama M. za ňou chodí, doniesla jej "kinderko", aj sa rozdelila s ostatnými

deťmi. V Centre pre deti a rodiny sa cíti dobre, páči sa jej ale chcela by ísť k mame M., lebo tam sa môže hrať na tablete a na mobile.

11. Z obsahu správy Centra pre deti a rodiny Bratislava - H. zo dňa 27.10.2022 súd zistil, že maloletá sa adaptovala pomaly a s ťažkosťami. V prvé dni bola zmätená z množstva osôb na skupine, bola plačlivá, nespokojná, volala matku a starú matku. V noci sa bála zaspáť, dožadovala sa prítomnosti dospelého, strhávalo ju zo sna, hľadala nejakú osobu, často sa budila a veľmi neskoro zaspávala. Počas dňa si vydobýjala sladkosti, hračky, keď sa jej to nedarilo, reagovala afektívne - krik, škriabanie, pľutie na iné deti, kopanie, hádzanie sa o zem, hádzanie predmetov. Komunikácia s dieťaťom bola nezrozumiteľná, do CDR prišla s cumľom, zle vyslovovala hlásky. Očný kontakt neudržiavala, na otázky odpovedala opakovaním otázky, bez odpovede. Od decembra 2021 je maloletá v pedopsychiatrickej starostlivosti v NÚDCH Kramáre, vo februári 2022 bola v Centre psychologického poradenstva a prevencie, Nevädzová, Bratislava realizovaná psychologická diagnostika maloletej, od apríla 2022 navštevuje logopedickú poradňu. Od septembra 2022 navštevuje predprimárne vzdelávanie na špeciálnej materskej škole Nevädzová, kde sa jej veľmi páči a chodíva tam rada. Maloletej je poskytovaná pravidelná psychologická a liečebno-pedagogická starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Bratislava - H.. V závere centrum konštatovalo, že po porade s odborníkmi sa domnievajú, že F. nebola v domácom prostredí len svedkom násillia ale aj obeťou - sú na nej zjavné výrazné a vážne symptómy traumatizácie, suspektné emočné poruchy. Pre jej emočnú stabilizáciu je potrebné, aby jej bola zabezpečená dostatočná opatera, pričom sa nedá s určitosťou tvrdiť, že to jej biologická matka dokáže zvládnuť, nakoľko sa jedná o dieťa so špecifickými potrebami s nevyhnutnou zvýšenou starostlivosťou.

12. Z obsahu lekárskej správy detského psychiatra U.. I. V. z Národného ústavu detských chorôb, Limbova 1, Bratislava súd zistil, že u maloletej F. N. bola diagnostikovaná expresívna porucha reči, porucha emotivity v detskom veku. Ordinovaná bola medikamentózna liečba: Rispen (antipsychotikum), Fevarin (liek na liečbu depresii a príznakov depresívnych porúch)

13. Z obsahu Dohody o pracovnej činnosti zo dňa 19.01.2022 súd zistil, že táto bola uzavretá medzi matkou a zamestnávateľom: Z. T. F. E. D. F. F. Y. O. F. XX, V. na vykonávanie upratovacích prác. Dohoda bola dohodnutá na dobu neurčitú. Odmena bola dohodnutá vo výške 6,20€/hod. brutto.

14. Na pojednávaní súdu konanom dňa 16.11.2022 v konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava II pod sp. zn. 27P/84/2022 matka uviedla, že s návrhom na zverenie maloletej do Centra pre deti a rodiny nesúhlasí, žiada zveriť dieťa do svojej starostlivosti. Momentálne má zabezpečené bývanie na M. H. X. V. u priateľovej matky. Stará sa o ňu preto teraz nemôže pracovať. Poberá opatrovateľský príspevok vo výške 680 €. Súdu potvrdenie nepredložila. V byte bývajú len oni dve, jej priateľ pracuje v E., domov chodí iba na víkendy. Potvrdila, že v minulosti bola narkomanka, avšak odkedy je F. v CDR žiadnu drogu neužíla, zvláda to sama bez pomoci odborníkov, nebola na odvykacom pobyte ani sa nepodrobuje ambulantnej liečbe. Súdu predložila potvrdenie o absolvovaných odberoch moču na zistenie prítomnosti psychotropných látok. Súd konštatuje, že súdu predložila kartičku návštev, bez označenia zariadenia, kde sa odbery realizovali, bez pečiatky zariadenia, v preukaze boli zaznamenané iba dátumy, kedy sa mal odber vykonať: 26.10.2022, 31.10.2022 a 31.10.2022- psychológ, 09.11.2022 - psychológ. Výsledky screeningu nepreložila. Matka tvrdila, že dňa 03.10.2022 porodila v UNB Ružinov mŕtve dieťa, úmrtný list má jej matka, ktorá čakala pred pojednávanou miestnosťou. Súd vyzval matku aby vyšla z pojednávacej miestnosti a zobrala od svojej matky na chodbe úmrtný list. Matka po návrate z chodby súdu uviedla, že ani jej matka nemá úmrtný list. Na gynekologické vyšetrenia počas tehotenstva chodila U.. R. Z.. Matka ďalej trvala na zverení F. do svojej starostlivosti, poukázala na to, že má vyriešené bývanie, že sa o dieťa vie postarať, že dlhodobo drogy neužíva. Dcéru chodí navštevovať do CDR tak ako jej to je umožnené - každú druhú alebo tretiu sobotu, kedy s ňou v zariadení trávi 2 - 3 hodiny v areály, každú stredu s ňou môže telefonovať. Dlhšie návštevy jej nepovolili, nezdôvodnili, dcéra u nej na návštevnom pobyte zatiaľ nebola. Zdá sa jej to veľmi prísne a návštevy označila na neprimerane krátke, horšie ako vo väzení.

15. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä
a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa
b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 3 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôže zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu neprechádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

16. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že výchova maloletej Sheron je vážne ohrozená a narušená. V novembri 2021 stará matka priniesla Sheron na políciu s odôvodnením, že o dieťa sa nemá kto postarať, matka dieťaťa odchádzala často v noci preč a maloletú nechávala v starostlivosti starej matky. Stará matka uviedla, že sa viac o vnučku starať nemôže preto musí byť umiestnená do zariadenia, že matka užíva omamné a psychotropne látky a o dieťa nejaví žiaden záujem. Po umiestnení maloletej do Centra pre deti a rodiny Bratislava - Učiteľská bolo konštatované, že dieťa je zanedbané, afektívne, do zariadenia prišla s cumľom (vo veku 5 rokov), mala zlú výslovnosť, pedopsychiater diagnostikoval u dieťaťa poruchu emotivity, naordinovaná bola medikamentózna liečba. Počas pobytu maloletej v zariadení na výkon ústavnej starostlivosti sa jej stav výrazne zlepšil v každej oblasti, afekty sa síce prejavujú aj naďalej avšak v nižšej intenzite ako pôvodne. Matka bola orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately viackrát upozornená na to, že je potrebné aby si zastabilizovala svoje sociálne podmienky, našla si stabilné bývanie, stabilný príjem a aby navštevovala CPLDZaZ. Matka na výzvy negovala, testy na prítomnosť psychotropných látok úradu nepredložila, nepredložila ani potvrdenie o vlastnom zdroji príjmu. Až na pojednávaní súdu konanom dňa 16.11.2022 matka predložila kartičku návštev (vraj CPLDZaZ), avšak z obsahu kartičky súd nemal preukázané, že výsledky moču boli negatívne. Matka v konaní tvrdila, že v minulosti bola síce drogovu závislá o dcéru sa však napriek tomu riadne starala. Od doby, kedy bola dcéra prijatá do CDR už žiadnu drogu neužila, so závislosti sa dostala sama, bez akejkoľvek podpornej liečby, psychologickéj terapie. Tomuto tvrdeniu matky súd neuveril. Matka počas celej doby od novembra 2021 nedoložila UPSVaR-u ani jedno potvrdenie o negatívnom výsledku na test prítomnosti psychotropných látok, doloženie dokladov neustále odkladala. Na pojednávaní súdu síce doložila doklad, ktorý však nemohol súd vyhodnotiť ako hodnoverný. Okrem toho sa mala matka na prvý odber moču dostaviť dňa 26.10.2022, teda len 20 dní pred termínom pojednávania. Matka založila do spisu tiež dohody o vykonaní práce a jednu pracovnú zmluvu. Prácu mala dohodnutú vždy na dobu určitú, v jednom prípade na 4 dni, v druhom prípade na 6 mesiacov, prácu. Na pojednávaní tvrdila, že je poberateľkou opatrovateľského príspevku z dôvodu opatrovania matky svojho priateľa, doklad na preukázanie svojho tvrdenia nedoložila. Spolu s predvolaním na termín pojednávania bolo matke presne uvedené aké doklady má súdu predložiť, jej postoj k veci súd hodnotí ako laxný, v rozpore so záujmom dieťaťa. Súd nemá preukázané, že by matka mala zabezpečené stabilné bývanie (býva u matky svojho priateľa bez nájomnej zmluvy) o toto bývanie môže kedykoľvek prísť, matka nepreukázala ani to, že má stabilný zdroj príjmu a predovšetkým, že neužíva žiadne návykové látky.

17. Poukazujúc i na rozsudok, ktorý súd vyhlásil v konaní vedenom pod sp. zn. 27P/84/2022, ktorým nariadil nad maloletou F. N. Y., O.. XX.XX.XXXX, bolo na mieste návrh matky na zverenie dieťaťa do jej starostlivosti zamietnuť. Matka nateraz v konaní nepreukázala, že je schopná zabezpečovať nad svojou dcérou sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu svojej dcéry, jej zdravie, výživu a všestranný vývoj.

18. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1,2 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým , že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1,2 CMP),

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a požadovať splnenie nároku z exekučného titulu. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.